

SZÉKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI 48-AS FÜGGETLENSÉGI KOSSUTH-PÁRT POLITIKAI LAPJA

A SZÉKELYUDVARHELYI „SZÉKELY TARSASÁG” ÉS TÖBB EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE

Megjelen hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
ELŐFIZETÉSI ÁRA: egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Külföldre egész évre 12 K. Községek, községi elöljárók, papok és gazdasági egyleti tagok egész évre 8 K, tisztek, községi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják. Egy példány ára 10 fillér.
Helyközi telefon 15. sz.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
B E T E G H P Á L
LAPTULAJDONOS.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: Székelyudvarhely, Kossuth-utca 31. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők. — Kéziratokat vissza nem adunk. Hivatalos hirdetések 100 szög minden szó 6 fillér, azon felül 4 fillér, magán hirdetések négyzet cm. 8 fillér, többzori közlésnél 6 fillér. Nyílt-tér so a K. Dijk előre fizetendő. — M. kir. postatakarékpénztári osek- és kiéring 10,489. szám

Küzdelmek küszöbén.

A „Székely-Udvarhely” részére

irta: **Kossuth Ferenc.**

A régi rendszer feltámadt. A Khuen-kormány elfoglalta a hatalomnak erős várát, melyet önként hagyott ott az a kormány, amelyet nemzetinek reveztek azért, mert a nemzeti ellenállásban résztvevő pártok vezéréből alakult.

A Khuen-kormányt a feltámadottak kormányának lehet nevezni, de minthogy az ő feltámadásuk nem a jó, hanem a rossz szellemnek a műve, aligha támadtak fel örök életre, sőt valószínű, hogy a feltámadottak élete rövid lesz, mert oly alapra helyezték jövőjüket, amely a nemzet szellemével, egész történelmi multjával ellenkezik. Ez az alap a lemondás minden nemzeti követelményről, vagyis más szóval a nemzet fejlődésének teljes megakasztása, ami, ha sokáig tartana, a nemzetet sorvadásba vinné.

Bár nem valószínű a feltámadt uralomnak hosszú fennmaradása, azért a nemzeti ügy szempontjából még sem lehet eléggé sajnálni azt, hogy erre a feltámadásra alkalom adatott, és ugyiszlán kilett erőszakolva az, hogy a nemzeti kormány ott hagyja a hatalmat, megszűnjék minden törekvés a nemzeti ügy előbbre vitelére, és jöjjenek a régiak, még pedig bátrabban, mint azelőtt és őszintebben is, mert most már még csak nem is tetteik, hogy ők is azt akarják, amit az uralkodó, hanem egyszerűen bevallják, hogy semmit sem akarnak.

A 48-as függetlenségi Kossuth pártot a régi rendszer feltámasztásában semmi felelősség nem terheli. E párt eljárása a nemzeti ügy szempontjából a lehető leghelyesebb volt. Szilárdan megállt a nemzeti ügy védelmében, de tulzásokba nem bocsátkozott. Elfogadván azt az elvet, hogy csak az idő szerint lehetőséget kísérelje meg, ehhez az elvhez minden téren alkalmazkodott s nem tette meg azt, amit a függetlenségi Justh-párt megtett, hogy a fokozatosságot elfogadta minden kérdésben, csakis egyben nem, abban, hogy az önálló nemzeti bank éppen 1911. január 1-én állítsák fel, amivel csakugy felborította az egész helyzetet, mintha a fokozatosság elvét egyetlenegy téren sem fogadta volna el.

Ennek a hibának a következménye nagyon is kézzel fogható a Khuen-kormány jelenléte alakjában.

A 48-as függetlenségi Kossuth párt többet dolgozott, mint bármely párt az országban azért, hogy a közgazdasági önállóság meg legyen valósítható és hogy létesíthető legyen az önálló nemzeti bank. E törekvéséről soha le nem mondott s midez, amit e lemondásról a párt régi és új keletű ellenségei hieszteltek, nem más, mint a valóságnak a legteljesebb figyelmen kívül hagyása. A 48-as függetlenségi Kossuth-párt nem az önálló nemzeti bankot, hanem a naptári időpontot ejtette el akkor, amikor ez az időpont hivatalosan is bebizonyított anyagi lehetetlenséggé vált. Mert kézzel fogható dolog, hogy Magyarországon, ahol a királynak törvényszentesítő s a szentesítést megtagadó joga is van, a király határozottan kifejezett megtagadásával szemben minden erősködés kárbaveszett. Ezen tilalmat csak a meggyőzéssel lehet elmondani, nem pedig a legyőzéssel, amire se módunk, se erőnk, se eszközünk nincsen. Aki tehát a meggyőzésre kényszerítő alkalmakat teljesen elzárja maga elől és azt hiszi, hogy népgyűlésekkel képes ledönteni a felállított akadályt, az csodálatosan csalódik s ha egyáltalán valamit elérhet, ez csakis az, hogy az országot válságba sodorja, mint ahogy a jelen esetben ez meg is történt.

E tényekből nem aza következtetés vonandó le, hogy a nemzetnek okvetlenül meg kell hajolnia a korona akarata előtt, mert vannak és — fájdalom — mindig lesznek olyan kérdések, amelyekben a nemzetnek önmaga iránti kötelessége a legerősebb helytállás mindaddig, amíg bekövetkezik az a szerencsés helyzet, amelynek előidézésén sokat fáradoztam én is, hogy t. i. a király és a nemzet megértsék egymást. De a nemzetnek, tekintve az erőviszonyokat, gondosan meg kell válogatni az okot, az alkalmat, a célszerűséget az alkotmányos küzdelem felvételére, mert nem a küzdelem kedvéért kell ennek a nemzetnek küzdenie, hanem azon eredményekért, amelyeket elérhet. Ha tehát a küzdelem sikerére

nings semmi kilátás, akkor hazafias kötelesség a küzdelmet jobb időre halasztani.

Nem így volt ez a bank kérdésben. Az önálló nemzeti bankot most már bizonyosan nem lehet megvalósítani 1911. január 1-re, de sőt most már beláthatatlan időn belül sem. Holott azt a politikát követve, amelyet a 48-as függetlenség i Kossuth-párt követett, már most is nagyon közvetlenül meg lett volna közelíthető az önálló nemzeti bank megvalósítása és előre megállapítható rövid időn belül erre az alkalom, a siker nagyobb valószínűségével ismét előállt volna.

De midez most már a multaké. A jelen is nehézségekkel teljes. Erős küzdelmek küszöbéhez jutott a nemzet. S ezt a küzdelmet az ellenzéki pártok darabokra szaggatva fogják megvívni, tehát az ősi magyar átok, a széthuzás teljes sulya alatt görnyedve. Mindazonáltal a 48-as függetlenségi Kossuth-párt erős elhatározással és erős hittel megy bele a küzdelembe, a régi, hagyományos függetlenségi elvek zászlója alatt, amelyek ideális elvek bár, de azért meg van bennük minden kellék arra, hogy egy esetleges kormányzati programot, mint fokozatosságot kijelölhessenek és irányíthassanak.

A magyar választóközönségtől fog függni az, hogy támogatja-e vagy nem a mi igazainkat.

Feltámadás.

— Feltámadunk! — zeng a zsoltosma a légből! Feltámadunk! — hangzik az égi kórus zengzete!

A természet is feltámad, lerázva a tél dermesztő jégbilincseit. Feltámadt a szabadság is; széttúzva a százados rabigát, melyet zsarnoki kéz reá vetett.

Minden újra éled, minden lüktetve érezti az újjászületés magasztosságát. De hajh, az emberek szíve keményebb a természetnél. Azt a rabigát, mit százados rossz indulat vert a szívek köré, a feltámadás hófehér ünnepe sem képes megtörni. Rideg és kietlen, sivar és kegyetlen továbbra is az emberi kebel; nincs könyörülettel embertársa nyomorán.

Az ige feltámadt, de siket fülekre talált. A romlott társadalom kegyetlensége határtalan s új Sodoma és Gomorrha fenyegeti az emberiséget, mert párt-

fogóra ismét nem találma 10 jó lelket, kikért kegyelmet érdemelhetnének.

Pedig a természet, az örök ifju s mindig egyenlő természet intő példát mutat a megújulásra, a javulásra.

Lám ő minden tavasszal lerázza téli tunyaságát. Erdő, mező kizöldül, madarak csicsérgésétől visszhangzik a csalt s verőfény tűz le mindenre. A természet mosolygós köntösét öltötte fel, miután a tél kegyetlen hidegével oly sokáig kinozta a szerencsétlen nyomorgókat.

De az emberi szívek dermesztő fagya nem enged a kiderült égből lemosolygó nap csókjaira, megtartja továbbra is kegyetlen hidegségét mindaz iránt, mi részvétet érdemel.

A virág feltárja illatos kelyhét a szomjas, zümmögő kis méh előtt, de az emberek dus éléskamrája zárva van az éhez, jajgató tömeg előtt.

Hát a virág szíve könyörültebb mint az emberé? Hát a krisztusi tanítás a természetnél megfogamzott, csak az emberek szívében maradt meddő? Minő szomorú kérdések ezek e szent napon. Minő kétségbeejtő reá a felelet. E szent ünnepen, e hófehér sugárzó napon, midőn az emberek az ajtatosságot tisztá köntösét öltve magukra, a csilingelő harangszóra az Ur oltára elé járulnak, hogy mellüket verve bevallják: „Mea culpa, mea maxima culpa” — nem szabad elzárkóznunk e rideg szavak elől. Lássuk be mindnyájan az előtt, mely mindnyájunk szívében székel, hogy szörnyű az a részvétlenség, mellyel embertársaink sorsa iránt viseltetünk. Hogy kegyetlenül érdes, érző emberekhez nem méltó v selkedésünk minden iránt, mi jobb sorsra érdemes.

Valljuk be, hogy a mindennapi élet zajos forgatagában mindenki önző érdekét hajszolja. Hogy félre löki durva ököllel a gyöngét, s elveszi a falatot az éhezőtől, hogy saját kényelmét avval is növelje. Valljuk be, — hiszen a felmentést az Ur földi szolgálja büneiért megadja, — valljuk be, hogy könyörtelen kézzel toljuk el a gyengébb erővel küzdőt a pocsolyába, a veszedelmbe, romlásba, halálba. Valljuk be, hogy szívünket meg nem indija a nyomorgó keserves jajsza, az éhez, hörgő könyörgésére.

Valljuk be! Valljuk be! Valljuk be!

... S orgona bugás közepette csak döng, csak döng az ököl a keblek felett. Száll az ajkakról a „mea culpa“, míg az agyak már új fortélyokon gondolkoznak, a melyekkel az emberfárs emberfársát kijátszani szándékozza.

Ha a feltámadás hatalmas gondolata nem visz tisztultabb érzelmeket a szívekbé, ha a természet újra éledésének szimbolikus példája nem figyelmezteti az embereket egy új, érdekesebb élet megkezdésére, akkor hiába gyónjuk meg számtalan bűneinket Krisztus földi helytartója előtt s hiába adja reá a felmentvényt, életünk csak bűnök szülője, végső stációja a pusztulás.

Térjünk magunkba. A langyos tavaszi napsugár melegtől üdítő szellő fujja ki agyainkból a kínzó, a kegyetlen gondolatokat s szórja szíveinkbe a szeretet fényes magvait, hogy az kiviljuljon s árnyas lombjai alatt érvényesülhessen Krisztus urunk szentséges tanítása: „Szeresd felebarátodat, mint ten magadat“.

— **Hire jár,** hogy az óriási választási költségek miatt a darabont kormány a választások után még magasabbra akarja emelni az amugy is túrhetetlenül magas adókat; hát eddig a magyar költő így énekelt:

Ha a föld Isten kalapja:
Hazánk a bokréta rajta!

Ezután így fog majd keseregni:
Ha a föld Isten kalapja:
Hazánk az adóprés rajta...

A könyörület nevében.

— Vakokról-vakokért. —

Hazánkban mintegy 20 ezer azon szerencsétlenek száma, kik egyik legdrágább kincsüktől, a látástól vannak megfosztva.

A látás hiányának keserveit könnyen elképzelhetjük, ha meggondoljuk, hogy látószervünkkel szerzünk tudomást mindarról, amit mi látók természetnek nevezünk; minden örömünk, nemesebb élvezetünk a látásban nyilvánul, s a szerencsétlen vak mindezekről örökre megvan fosztva.

A külvilágról szerzett tapasztalatai hiányosak, lelki élete sivár, önállóságát veszítve, mindig és mindenben boldogabb embertársainak segélyére, támogatására van utalva, s e szomorú sorsának súlyát, akkor érzi leginkább, ha mindenkitől elhagyatva, mindenkinek terhére válva hiszi.

A vaknak, — ha már Isten úgy magát, — rendelte, hogy a fölséges természetet sohse lássa, hogy a mosolygó arccal feléje közeledő szerető szülőinek, barátainak, nemesen érző embertársainak szeméből a feléje sugárzó örömet, biztató szeretetet sohse vegye észre, de azért mégis éljen a földön, akkor — az isteni bölcsesség bizonyára megadta neki azt a jogot is, hogy úgy éljen, mint mi látók! Kivánhatja, sőt követelheti tehát, hogy mi szerencsésebbek, siessünk segélyére. Adjunk módot, nyujtsunk alkalmat neki, hogy földi életét hasznos munkában, s ne lealázó semmittevében töltse.

Távol legyen tőlem azonban az a gondolat, hogy mai társadalmunkat e tekintetben érzéketlenséggel, teljes nemtörődomséggel — bár a legcsekélyebb mértékben is — illessem.

Nem, határozottan nem! Hiszen alig 10 éve, hogy megnyílt a „vakok kolozsvári intézete“, 2 évvel ezelőtt pedig megalakult az azzal kapcsos-

latos „vakokat gyámolító orsz. egyesület“, s mindkettőnek célja elsősorban az erdélyrészi megyékben élő vak gyermekeket a koldulás keservétől megmenteni, őket tanítás és nevelés által a hazának hasznos polgáraivá képezni.

Intézetünkben megtanul a vak írni, olvasni, számolni, — megismeri hazánk földrajzát, történetét, — megtanul székeket, kosarakat fonni, keféket kötni stb. S mily boldogság ezt látni! Látni, hogy mint pirul el örömeiben annak arca, ki sohsem látott mast pirulni, — érezni a felénk fordított világtalan szemekből a melységecs hálát és köszönetet, — tudni azt, hogy e szerencsétlenek éppen a mi szerény filléreink felhasználásával lesznek „igazi emberek“, mindez — méltan mondhatom — a legnagyobb boldogság.

Állam és társadalom kezétfogva már évtizedek óta munkálkodik a vakok sorsának enyhítésén. Ma 46 növendéke van intézetünknek, kiknek évi eltarítása 15 ezer koronába kerül, s ez összegnek nagyobb részét önkéntes adományok teszik. Áll tehát, hogy igenis tesz a mai társadalom! Ha azonban tekintetbe vesszük, hogy hazánk e részében ezer tanköteles vak van, akkor mélységes szomorúsággal kell belátnunk, hogy nem eleget tesz.

A társadalomnak maga iránti kötelessége, hogy e téren a multban történt mulasztásait mielőbb helyre pótolja, s a vakok ügyét alapítványok létesítésével, nélkülözhető fillérjeivel, az eddiginél hathatósabban támogatassa.

Ágy alapítványt tesz, aki egyszer s mindenkorra 6000 koronát, vagy annak 4 százalékos kamatját fizeti évenként; joga egy vak gyermeket az intézetben elhelyezni. Alapítótag, aki egyszer mindenkorra 200 koronát, pártoló, ki hat évi kötelezettséggel legalább évi 4 koronát, s adakozó, ki bármily csekély összeget fizet intézetünk céljaira. (Cim: Vakok Intézete Felügyelő-bizottsága Kolozsvár, polgármesteri hivatal.)

Kedves Olvasóim! Hagyjuk egy kissé a politikát. Érdeklődés komor mezején a fontolgató „hideg ész“ lakik! Szent célunk elérésére most „szív“ kell, áldozatra kész meleg szív, melyhez az elhagyatottság, a nyomor mindenhonnan szóljon! Legyen távol tőlünk a szeretetlenség, ne irányítson bennünket sem faji, sem osztály, sem vallási érdek, melyek a véleményharcot a jótékony-ság birodalmába is átviszik, s még jót sem akarunk tenni akkor, ha más olyan is teszi azt, akit valamely oknál fogva nem számíthatunk „barátaink“ közé!

Egyesítsen az irgalomnak önkéntes buzgalma százakat meg százakat, szerezzük meg magunknak minél többen azt az örömet, hogy elmondhassuk: „Ez a mi művünk.“ A názáreti Jézus sok csodát művelt. Megnyitotta a vak szemét, tisztára gyógyította a bélpoklost, a harminc éven át betegnek megoldá kötelekeit, a kesergő özvegynek halott fiát életre kelté, s a vétkes nőnek tisztára mosta bűnös lelkét.

Ez a Jézus most is él, most is gyógyít! Kegyelemében a vakok most is bizhatnak, testi simeiket bánthatja a napsugár, de lelki simeiket, melyekkel az Urra tekintenek, „az égi fény sem bántja már“. Az Ur, ki bennünk él, általunk gondoskodik róluk.

Kérve kérek mindenkit! Jöjjenek segítségére a vakoknak mindenlehető módon, mert hiszen a vakot unott életéből kimenteni, lelkében világosságot gyujtani, isteni feladat!

Ha szívem melegtét szavakban fejezhetném ki, ha egy Kossuth Lajosnak gyujtó szava az enyém lehetne, úgy lelkesebben hívnam fel édes hazánk 20 ezer vakjának támogatására a törvényhatóságokat, városokat, községeket, egyleteket, gazdagot és

szegényt, iparost és földmivest egyaránt.

Legyünk irgalmasak! A nyomor enyhítés felszámítottik ama mérlegben, mit egy Isten tart, és felrovalik a végtelenség márványkönyvébe azok számára, kik embertársaik nyomorát megennyhitették.

Kolozsvár.

Schannen Péter,
vakok intézeti igazgatója.

Titkári jelentés.

A székeludvarhelyi körű méhészet-egyesület 1909 évi működéséről.

Irtá: Gál Imre titkár.

6. Folytatás.

Végig futottam egyesületünk egy évi munkálkodásának történetét. Nem sok eredménnyel léphetünk a m. tisztelt közgyűlés elé, de a ránk bízott ügyek lelkiismeretes elvégzésének tudatában, mégis bizonyos megelégedési érzülettel állunk a közgyűlés nagybecsű véleménye előtt. Az alapozó munkával teltek el az év napjai. Önzetlen fáradozásaink után ime megháromszorozódott erővel vesznek körül vármegyénk méhészei s mint egy erős falanx állunk szembe a tornyosuló nehézségekkel. Munkánk jutalmának elegendő elismerése az eszmék felkarolása s a fejlődő egyesületi élet. Nem hallgathatom el a tömörülés égető szükségességét; vármegyei méhészetünk felderítésére a társulva munkálás messze kiható áldását. A lázas mozgalom, hirtelen avagy lassan haladó átalakulás jegyében élünk. A társadalom minden téren javít és foltoz, söpri a régit, alkotja az újat; csak egy tér van, mely elhagyatottságában a felelevenítődés éltető szelleméért eseng, de a székelvöldi méhészet. Jöjjünk hát mindannyian, kikben a megélhetési küzdelem felülemelkedett a vastag közöny és bűnös lethargián s kik a tisztas munka becsület nyujtó és fenntartó eszköze ől nem iszonyodunk, hatni, alkotni e téren. Ne vonjuk el filléreinket a méhészet oltárától, ne forduljunk el a hívó és biztató szóra, mert a mai terhes megélhetésünk enyhítésére ez azon egyedüli munka és tőke, mely minden fillértünket százszoros kamattal fizeti vissza. Egyesületünket, ha a későbbi időben áldásos támogatását akarjuk élvezni, nekünk kell felnevelni erkölcsi és anyagi erőre. Ha egyesületünket támogatjuk, tulajdonképen önmagunk javát mozdítjuk elő. Ne a kap-tárkérdés harca hevitsen bennünket, miként nem foglalt le a multban sem, hanem azon vágy, hogy minél számosabban álljunk a méhészet oltáránál, az egyszerű nép oktatására és védelmére. Mig meg nem mozdultunk, mig nem tömörültünk, — segítségünkre a kirendeltség kívül senki se sietett. Nem volt senki, ki az udvarhelymegyei méhészet siralmas állapotára közvetlen módon hatni akart volna. Most midőn tekintélyes számban tömörültünk és munkába állottunk, itt-ott támadó hangok merülnek fel. Vigyázzunk! Álljon szemünk előtt a mult, az ő könyörtelen stagnációjával. Nem a külső csillogó máz, de a tartalmas és lázas belső munka teremt egészséges szellemet és haladást. Álljunk mint köszirt érdekeink mellett! Legyünk segítségére az Erdélyrészi Kirendeltség mélyreható munkájának

s kérjük tőle a gyenge anyagi erő támogatását. Hozzuk meg évenként örömmel a társulás nemes adóját s dolgozzunk önzetlenül, fáradhatatlanul. Ha ezen elvek vezetnek bennünket, nem messze lesz az idő, mikor rámutathatok az udvarhelymegyei virágzó méhészet ígért földére, mit adjon Isten nekünk mielőbb — szívemből kívánom.
(Vége)

Husvétii gondolatok.

Szemfüles riporterünknek a következő alkalmi elmedkedéseket sikerült feljegyeznie:

— Husz évvel fiatalabb kort és jó vadász-szezont! E nélkül nehéz az élet...
Gróf Haller János.

— Nem kívánok én már semmit. Voltam minden. Még darabont is. Azért hát meghatóan tovább keserlek.
Ugron János.

— Én már választottam!...
Dr. Seberi János.

— Otáfhalt lesz az enyim; áva 50 darab ezres. Kiad többet érte!?
Dr. Daniel Gábor.

A vasúti talpfák szállítása jü üzlet volt. Hieronymi visszaszerződhetne...
Daniel Lajos.

— Képviselői mandátumot kapok a keresztúri kerületben...
Ugron Zoltán.

— Bácsikám abból te nem eszel. Enyim lesz a keresztúri képviselő-ség. A derék székelviek grancsárok nem lesznek.
Ifj. Ugron Gábor.

— Még egy nemzeti kormányt s akkor székelv népem boldog lesz.
Ugron Ákos.

— Mandátumhoz szeretnék jutni Székelyudvarhelyt; azután szubven-ciót kapni a fa-szállításhoz. Ezekért a selyemzástól és ezüst koszorút is — visszahoznám...
Szakáts Zoltán.

— Lelkes hallgatóság előtt, szónokolni ohajtának. Hát ha Héderváry megtudja és segít gomblyuk fájdalom-maimon...
Dr. Solymossy Lajos.

— Elvállalom a képviselői biztosítás ügynökségét...
Báró Sebessy Sándor.

— Ha már így van, biztosítottam magamat a bárónál...
Dr. Kállay Tamás.

— Lehetne még egy főispáni bankett, hogy mérhessem az utcát.
Szobotka Rezső.

— Tapaszokat szállítok a megsebezett elvtársainak...
Koncz Armin.

— Még is csak én maradok az igazi titkár — párt nélkül...
Dr. H. Kiss Pál.

— Nekem nem hagytak semmit. Füttyülhetek tovább...
Jenőke.

— **A mezei közös döloutak vizsgálószerve.** Felmerült konkrét tényből kifolyólag elvi jelentőségű határozatban mondotta ki a földmivélesügyi miniszter, hogy a mezei közös döloutak megszűkítése, másfelé irányítása, elszántása, vagy megrongálása esetén az eljárás a közigazgatási hatóság hatáskörébe tartozik ugyan, de ebbe a hatáskörbe nem tartozik bele oly magánosok birtokában levő ingatlanok vitás tulajdonjoga feletti döntés, mely ingatlanok már régóta nem szolgálnak nyilvános közlekedési célokra. Az ily ingatlan, ha eredetileg valóban közterületet képezett is, a foglalóktól csak bírói uton szereshető vissza.

HIREK.

FELTÁMADUNK...

Irta: Dr. KIRÁLY PÉTER.

Ti, a kik gonosz uton jártok,
Kiktől annyit szenved hazátok,
Ha lesújt Isten ostroma:
Ti nem támadtok fel — soha!
Mi, akik ma párják vagyunk:
Feltámadunk! Feltámadunk!

Szabadságnak, erénynek, hitnek
Istenérzelmei hevítnek;
Bár sújtson a zsarnoki gazság.
A megtaposott szent szabadság
Csstatéren bár meghalunk:
Feltámadunk! Feltámadunk!

Hallgassatok rám hívó lelkek!
— Mindég az Istennel perelték
Azok, a kik a jókra törték:
Mind feltámadt a kit megöltek!
Mi az Isten pártján vagyunk
Feltámadunk! Feltámadunk!

Javíthatatlan gonosz párak
Az égboltot sárral dobálják;
De rajtuk az ég boszút áll:
Arcukra visszahull a sár...
Mi értük is imádkozunk:
Feltámadunk! Feltámadunk!

Ha elnyomják a jót a rosszak
S garázdálkodnak, a mint szoktak...
Mi türünk, a mig türhetünk,
De aztán igaz Istenünk
Nevében bárha meghalunk:
Feltámadunk! Feltámadunk!

— **Lapunk m. t. olvasóinak,** munkatársaink- és jóakaróinknak boldog husvétii ünnepeket kívánunk!

— **Székely Dalegyletünk** folyó hó 28-án, husvét másodnapján rendezendő nagyszabású hangversenye iránt úgy a vidéken, mint helyben nagy az érdeklődés. Meg is érdemi, mert ritka szép műsorral kívánnak kedveskedni közönségünknek. Már maga az a tény, hogy a honvédeknek sikerült megnyerni a közreműködésre, elég garancia, hogy az estély sikerül. Ezenkívül az egyes szereplők mindnyájunk által ismert rátermettsége s a Dalegylet negyedszázados fényes multja, feltétlenül biztosítja az estély erkölcsi sikerét. Hog' anyagi siker is legyen, csak rajtunk áll. Ha mentől többen jelenünk meg, ha mentől többen váltjuk meg jegyeinket. És ezáltal nemcsak biztosítjuk az estély anyagi sikerét, hanem buzdítjuk a tagokat a további lelkes munkára és kitarásra a mellett a zászló mellett, mely 25 év óta vezeti a tagokat lelkes és önzetlen munkájokban. Tehát ott legyünk! Jegyek első és második ünnepen kaphatók B e n e d e k Geza egyleti pénztárosnál (Kossuth-utca).

— **Csiki főispán.** Csikvármegye is megkapta a magáét. Gyalóka Sándor csikszeredai kir. törvényszéki elnököt Héderváry kinevezette főispánnak. Majd beiktatják a csikiakl.

— **Temetkezési vállalatok** b. figyelmét felhívjuk, hogy sikerült megkapunk a „Perolin“ fertőtlenítő készületek egyedi vezérképviselőt. A „Perolin“ a szoba levegőjét tisztítja, felfrissíti, kellemes illatot áraszt és megöli a bacillusokat és így a ravatalozási kellékekkel nem viszik haza családjukhoz, valamint más házakhoz a betegséget. A „Perolin“ 3 nagyságban Friedmann L. Lajos és Testvére cégnél, Budapest, V. Arany-János u. 29. kapható. Árak: 12, 20 és 25 korona. Kívánatra árjegyzéket használati utasítással bérmentve küldünk.

— **Műfelhaborodók.** A magyarországiak, a haszonlesők s a megfizetett magyar lapok bécsi recipe szerint — iszonyúan jajveszékelnék. A gyengébb idegzetűek már azt is látják, amint a függetlenségi képviselőket nehéz bilincsekbe verve viszik Kufsteinba, súlyos sánc fogságra. Oh bizony szörnyűt is cselekedtek a magyar képviselők, akik fiatal, önérzékes lelkek gyors itélkezése folytán, tettelegességre ragadtatták magukat. Szörnyűt cselekedtek, mert az európai nemzetek parlamenti életében az valóban paratlan, hogy törvénykönyvet vágnak egy olyan miniszter fejéhez, aki a törvényt semmibe veszi; aki pár évvel ezelőtt a lelekvásárlás vádjával pusztult el a közélet teréről, aki minden időben a császár eselédjének, a nemzet elenségének vallotta magát; aki most is a nemzet megejtésére vállalkozott s akit abba akadályoztak meg a képviselők, hogy a parlamentáriszmus semmibe vétele mellett, a házszabály lábbal tiprása közben, a magyar parlamenttel, mint tehetetlen bábbal cselekedjek. Hogy is történt az eset? Maga Zakariás János, a kovácssai kerület képviselője, így adja elő: A miniszterelnök elhagyta azt a választalat, a melyen belül őt a szólás joga megilleti; elhagyta a miniszterelnöki széket s mint egy idegen, a kinek ehhez semmi joga nincs, odament a gyorsírókhoz (Igaz, úgy van! a szélsőbaloldalon.) és a gyorsíróknak le akarta diktálni beszédét. Erre a kihívó magatartásra, a mely minden magyar ember lelkében felkorbácsolta a vért, (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon) én is épp úgy, mint képviselőtársaim, igenis odamentem, hogy ennek a törvénytelen cselekedetnek a végrehajtását megakadályozzam. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.) S akkor utamba álltak többen és megakadályoztak engem abban, hogy a törvénysértést meggátoljam és én igenis akkor felhaborodásomban — más eszköz nem állván rendelkezésemre, — felragadtam a Házasztalról a törvénykönyvet és odavágtam Héderváryhoz. A kinek fejébe nem megy bele a törvény, a nak a fejébe így akartam beleverni a törvényt. (Élénk helyeslés és taps a szélsőbaloldalon.) A Házról ezért a felhaborodásomban elkövetett cselekményért bocsánatot kérek, de tettemért a felelősséget vállalom. (Élénk helyeslés és taps a szélsőbaloldalon.) Ehhez hasonlóan nyilatkoztak a többi részes képviselők is. Beismerték tetteiket. Vállalják a felelősséget. Megkövettek a képviselőházat. Főlösképpen tehát az annyira felfújt műfelhaborodás. A 48-as eszméket ezzel hiába akarják megsemmisíteni. Khuenből pedig mártírt nem faraghatnak Magyarországon, — legtovább Bécsben, a hova a közöttünk lakó magyar osztrákok most is oly utálatosan kinálkoznak, hogy minden jó érzésű hazafi szegényli magát helyettük, mert ők már erre sem képesek elvakult bálványimádásukban. Mikor a darabontsegítő Damokos alispán huszárokkal tapostatta védtelen székely testvéreinket, akkor nem tiltakoztak nagyhangú falragaszokon. Most az osztrák érdekeket szolgáló törvénytelen kormány mellett ágálnak. Szép kis dolog. Van mivel dicsekedjék az osztrák. Majd kapnak tőle ordót, de a magyar nép gyűlölettel fordul el

az ilyen uton-módon felcícomázottaktól...

— **Női divat** szövegetek, mosó ruha kelmék melyen leszállított áron kaphatók Szenkovits János utódánál.

— **Az igazi vérbeli újságíró,** a ki a lelkét, minden érzését, minden gondolatát a milliónyi ölombetű közvetítésével osztja szét az emberiség között, aki eszmékért küzd és hirdetője az igazságnak, nem szokott önmagáról, a mesterségéről beszélni; másokért él, a mások dicsőségét, felemelését, boldogulását szolgálja névtelenül, mint a közkatona, aki lelkesülten, honszeretettől áthatva száll szembe a veszéllyel és meghal a hazájáért. Ezért nemes, ezért magasztos a hivatása... És most még is szakítunk a hagyományos szokásainkkal: magunkról is írunk valamit, miután másokról már annyiszor írtunk. A „Székely-Udvarhely“ — multjához hiven — a székelység boldogulásáért, a magyar haza függetlenségeért folytat kitartó küzdelmet. Ehhez minden igaz magyar-nak segítenie kell. Ismét nagy harc előtt állunk. Erős, megfélemlítést nem tűrő munkálkodást kell kifejtenünk, hogy a 48-as függetlenségi irány e vármegyében, a székelység becsületére, dicsőségeképen fönmaradjon. Jól tudjuk, mert a négy év előtt végigküzdött nemzeti ellenállás idejében érzékenyen tapasztaltuk, hogy a törvénytelen kormány megfizetett pribékjei: ismét a leghevesebb aknamunkát folytatják majd ellenünk. Azzal is tisztában vagyunk, hogy hazafias érzéseinket ha elnyomni tudnánk és akarnánk; ha Kossuth Lajos függetlenségi eszméihez hűtlenné lennénk, üzleti szempontból sokkal jobb eredmény kecsesgetne — a kormány álláspontjának helyeslése esetén. Hiszen „még a legharmadrendűbb vidéki zuglaponak is 5–6000 korona évi szubvenció jár ki a kormánytól, ha annak szolgálatába szegődik“ — írja Vay Gábor gróf. A „Székely-Udvarhely“ azonban a sajtószabadság szent jogát, — melyet a „13 Aradi“ vérről szerzett — az osztrák érdekek szolgálatában álló, a magyar nemzet leigázását, tételes törvényeinek falbarugasát gyakorló hatalomnak Judás pénzért eladni nem fogja. És mi kor ezt nyíltan, az egész olvasó közönség előtt hirdetjük, egyszersmind hazafias szeretettel kérjük a közönséget, hogy bennünket nehéz feladataink teljesítésében, minél határozottabban támogasson. Ajánlják, terjesszék a „Székely-Udvarhely“-t minden körben, mert azzal a hazafias irány győzelmét fogják elősegíteni. Ha együtt leszünk, összetartással a haza önállóságát, igazi függetlenségét rendíthetetlen szívóssággal, őszinte lelkesedéssel akarjuk; ha minden egyes választó és még nem választó polgára e hazának — igaz szeretettel összefog: küldheti ellenünk Bécs minden fogdmegjét, imádott magyar nemzetünket letiporni nem tudja. Előre hát! Összetartásban rejlik az erő! Most pedig csuknyán erőseknek kell legyünk.. Nem szabad egy pillanatra sem elfelednünk, hogy Magyarországot, mint szabad és független országot, saját törvényei szerint kell kormányoztatni. Ily feltétel alatt választott királyt a most is uralkodó házból. Ilyen fel-

tétel alatt szállott a korona a most uralkodó királyra is. Ezzel szemben mit tapasztalunk? Az országgyűlést midőn megszavazott költségvetés nincs, törvényünk és alkotmányunk ellenére feloszlatták. Még a nyomorult féreg sem tűri, ha lábbal tapodják. A magyar nép sem lehet gyávább a féregnél. Akinek szívében a becsületnek, a hazafiságnak legkisebb szikrája ég; aki nem akarja, hogy gyermekei megátkozzák; aki szabadságot kíván e földön s üdvösséget vár a másvilágon: az nem kalandoz jobbra-balra, nem engedi magát befolyásoltatni, megfélemlíteni, hanem férfias bátorsággal, becsületes magyar emberhez illő nyíltsággal: a haza önállóságát, boldogulását kívánó 48-as függetlenségi párt zászlójához hű marad, azt a választások idején is diadalra segíti. Előre! A magyarok Istene velünk lesz!

— **Minden székely** örösi bünt követ el önmaga és nemzete ellen: a ki csiszolatlan lelki tulajdonságait nem igyekszik szakadatlan újságolvasással és önképzéssel fényesíteni, lelkének parlagon heverő kincsét felszínre hozni!...

— **Rendkívül** életrevaló, kipróbált modern intézményt ajánlunk tisztelt olvasóink szíves figyelmébe a Budapest VIII. Főherceg Sándor-utca 30-ik száma alatt fennálló Magyar Othon penzióban. Évek óta általános kedvelt, pompásan bevált, családi szálló ez, ahol mérsékelt napi áron, (mindössze három koronáért is és fokozatosan feljebb) teljes ellátáshoz és lakáshoz, szépen bútorozott külön bejárati szobákhoz lehet jutni. Vidékiek, akik rövidebb-hosszabb időt kívánnak a fővárosban tölteni, szórakozás, vagy üzleti ügyek intézése végett, a Magyar Othon barátságos hajlékaiban nyugalmasan berendezkedhetnek. Csoportos jelentkezőknek, utazóknak, turistáknak, hivatalnokoknak és más hivatásuaknak még kivételesen kedvezmény jár ki. Iskolák vakációs, tanulmányi kirándulásai számára egyenesen megbecsülhetetlen a Magyar Othon! Vilamos világítás! Tükrös szekrények!

— **Szólós-gazdák** saját érdekükben kerjek egy levelezőlapra a legújabb árjegyzéket Nagy Gábor szőlőnagybirtokostól Kóly (Bihar megye.) Sok fontos, hasznos tudnivaló van e különösen szerkesztett könyvben.

— **Tavaszi idényre** megérkeztek már a kiváló gyártmányu, legjobb minőségű belföldi és angol gyapjdivat ferfiruha szövegetek, melyekből mérték után minden izlésnek megfelelő ruhákat megrendelésre készített Szenkovits János utóda férfi divat osztályában Székelyudvarhelyen.

Kanyaró után

a legkomolyabb betegségeknek biztosan elejét veszi a SCOTT-féle Emulsió. Az egészség gyors visszacszerzése meglepi mindazokat, a kik először tesznek kísérletet a

SCOTT-féle Emulsió val. A SCOTT-féle Emulsió csakis annak köszönheti nagy hírnevét, hogy összes alkotászeiben fenn tartja legnagyobb fokú tisztaságát.

Nagyon megfelelő az elkényeztetet inyek és a megnyugult emésztésnek.

A SCOTT-féle Emulsió a legkiválóbb

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 f

Kapható minden gyógyszerárban.

Ne feledje el

hogy a hirdetések
gondos átolvasása
Önök valószínűleg
hasznára lesz.

Aki nálunk hirdet annak sikere van.

A hirdetés szövegezésében szívesen segítünk; kíváncsiak a kliséit is beszerzünk

Hirdetőinknél történet magrendelésénél a „Székely-Udvarhely”-ben szíveskedjék hivatkozni

Új és használt

kocsik

jutányos árban kaphatók:

Balázs Sándor kocsigyártó és fényező
üzletében Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 52. sz. alatt. Kocsijavításokat és tapezirer munkákat elvállal és pontosan teljesít.

Képes

levelezőlapok a legnagyobb választékban kaphatók Betegh Pál könyv-, papíri-, és rajzszerkesztésében Székelyudvarhelyt, Kossuth-u. 31. sz.

BORI

Fernengel Gyula székelyudvarhelyi bornagykereskedőnél

a legjobb minőségben, nagy választékban és legelőnyösebb árak mellett nagyban és kicsinyben kapható.

TALÁLÓS

KÉRDÉS.

Miért apróhirdetés

az apróhirdetés?

mert néhány

APRÓ sorban minden szükséges és célszerű dolgot lehet hirdetni és így valóban APRÓ pénzbe kerül csak,

ha az ember

mindenféle állást

kinál vagy keres,

mindenféle terményt

kinál vagy keres,

lakást

kinál vagy keres,

mindenféle butort

kinál vagy keres,

mindenféle ipari cikket

kinál vagy keres,

a legkülönbözőbb

apróbb dolgokat

kinálja vagy keresi,

mely csak APRÓ költséget bír el, Olvasóközönségünk ezer meg ezer esetben hálásan emlékezik meg arról, hogy az apróhirdetések fényes sikerrel segítik elő a **kinálat** és **kereslet** nagyarányu forgalmát. **Azért ne tessék habozni** és a mikor csak a legcsekélyebb szükség diktálja:

apróhirdetést

kell feladni a

„Székely-Udvarhely”-ben.

Apró a hirdetés,

apró a költség!

Czell Frigyes

és Fiai

bortermelők és bornagy kereskedők
Medgyes.

Legjobb beszerzési forrás terméstartadta valódi erdélyi hegyi borokban. Hordókban és palackokban. Kitűnő sajáttermés és vörös borok.

Gyötrelmesebb, kínosabb fájdalom a fogfájásnál alig van; ezer meg ezer ember szenved benne, pedig nem kénytelen vele, mert örökre megszabadul tőle az, aki Sztraka Ment.

hol fogszap-panját használja. Ára majolika szelenceben 1 K, melyhez a fogápolásról egy tudományos színvonalon álló értekezés van mellékelve. Gyógytárakban, drogériákban stb. kapható 1 koronáért. 3 dbt 3 koronáért bérmentve küld Sztraka gyógyszerész Mohol. Kapható: Solymossy János örökösei féle és Nagysolymosi Koncz Ármin féle gyógytárban Székelyudvarhelyt

Nagy tavaszi szövet- és selyem-vásár

Weiner Matyas

divatáruházában,

Budapest, VI. k. Andrássy ut. 3.

Eladásra kerülnek:

120 cm. széles Diagonál Chevott 55, 68, 98 kr. és feljebb

120 cm. széles S-rége 55, 75 kr. és feljebb

120 cm. széles Tavaszi 98 kr. és feljebb

angol kelmék 19, 24 és 35 krajcár

Perkalin a legjobb 25, 32 és 42 krajcár

gyártmány 32, 45, 55 és 75 krajcár

Mosó daalin 39, 45, 55, 75 kr. és felj.

remek minták 24, 28, 35 kr. és felj.

Angol zefírek 48, 55, 65, 75 és felj.

Selyem u 39, 45, 55, 75 kr. és felj.

ha vászon 24, 28, 35 kr. és felj.

Fehér áttört 48, 55, 65, 75 és felj.

balisztok 39, 45, 55, 75 kr. és felj.

Maderia és lég- 48, 55, 65, 75 és felj.

hímzések 39, 45, 55, 75 kr. és felj.

Mosó grenadin ujáonság 85 és 115. Pongis

és Louisin selyem 58 és 68 kr. Taffota ruha

selyem 65, 85, 95 és 115 kr

Dupla sz. nyers mosó selyem 98 és 145 kr.

Nagy választék francia és angol kosztum

kelmekben, csipkeszövetek, ruhadíszek,

szalag, fáttyol és mindennemű női pipere

cikkekben.

Mintákat vidékre szívesen küldök.

20 koronán felüli megrendeléseket bérmentve szállítok.

Bélyegzők

megrendelésre mindenféle ki-

vitelben bárhova a legpon-

tosabban, gyári ár mellett

szállíttatnak **Betegh Pál**

könyv- és papírkerekedése

ből Székelyudvarhelyt.

1848 eredeti angol, francia

és amerikai toalett-

modell közül a BU-

DAPESTI BAZÁR egy év folyamán-

ban. Előfizetési ára: **negyedévre**

2 korona Ingyen mutatványzá-

mot küld a „BUDAPESTI BAZÁR”

kiadóhivatala Budapest, VIII. Baross-u.

22. (Budapesti Bazár-ház.)

MIÉRT

nem előfizetője Ön is

AZ ÜZLET

című szaklapnak? Mert nem

ismeri, mert nem tudja, hogy

ez a legjobb magyar keres-

kedelmi szaklap. Két korona

csakegy negyedévre e lapnak

előfizetési díja.

Aki e csekélyös zseget „AZ ÜZLE”-re

részánja, az jó üzletet csinált. Mu-

tatványzámat ingyen küld a kiadó-

hival Budapest, V. Sas-utca. 12. sz.

Szőlősgazdák!

Homokon és kötött földön.

Aliborait mindenkor jó áron és hamar akarja eladni, illeszen Delaware szőlőt szántóföldekre is, és ha a hiányzó tőkét ezzel pótolja, az ilyen vegyes bor oly finom lesz, hogy drágán és hamar elkel.

Ezt bizonyítjuk, kik már termeljük és bizonyítják a nagy borkereskedők, a kik 60—80 koronáért is megveszik hektóját, ha százezer hoid ilyen terem is. Permetezés nélkül a mult évben is peronosporától mentes nagy termést adott (holdanként 35 hekto).

Vesszőről árjegyzék ingyen és bérmentve

NAGY GÁBOR szőlőnagybirtokos

Köly Bihar-megye.

Pósta, távirtda és távbeszélő áll.

Levelezés magyar, román, horvát, szerb és német nyelven.

A mortizáció

tisztviselői kölcson

ügyekben

díjmentes felvilágosítást nyújt

az „O. m. I. ált. tiszt-

viselő-egylet kolozsvári

képviselőisége”

KOLOZSVÁR

erenc József-ut 7. a szám.

Válaszbélyeg csatolandó.

Magyar Könyvteli Folyóirat

havi folyóirat a könyvteli ismeretek

fejlesztésére. Főszerkesztők: Karpáti

Béla és Trautmann Henrik. Társzer-

kesztők: Kuntner Róbert, Szél Jenő,

Zsengeri Manó. Megjelenik minden hó

első napján egy és fél ivnyi terjed-

lemben. Előfizetési ára egy évre 8 K,

fél évre 4 K. Egyes szám ára 80 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IX., Mes-

ser-u. 27. Mutatványzámat szívesen küld a kiadóhiv.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp.,

a 'Horgony-Pain-Expeller

egy régió- bizonyított háziszser, mely már sok év

óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult küszvényénél,

osóznál és meghűléseknél

Figyelemztetés. Silány hamisítványok miatt be-

vásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan eredeti

üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel

és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van

osomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.—

és úgyszólván minden gyógyszerésztárban kapható. —

Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerésztára az „Arany oroslánhoz”,

Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Sírkövek és lépcsők

mindenféle kivitelben a legszolidabb árak mellett kaphatók:
Imreh Márton
kőfaragó és sírkőraktárosnál Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 52. szám alatt.

Unitáriusoknak

igen becses Konfirmációi Emlék a **Demeter Dénes** homoródkarácsonfalvi elkész által írt, az E. K. T. 280—902. sz. alatt elfogadott és ajánlott gazdag tartalmu, sok képpel megjelent 84 oldalas könyv. Füzve 40 f, kötve 60 fillér. Kapható Betegh Pál könyvkereskedésében Székelyudvarhelyt.

Értesítés!

A nagyérdemű helybeli és vidéki hölgyközönség tudomására adom, hogy Budapestén a **női divatkalap készítését** teljesen elsajátítottam. Üzletemet Iskola-u. 8. sz. alatt saját lakáson **április 1-től** megnyitóm.

Bécsi, párisi modell kalapok, valamint saját készítményeim gyermekek és felnőttek részére, készen, vagy megrendelés szerint, mindennemű kivitelben.

Mindennemű **átalakítás** pontosan és jutányosan eszközöltetik úgy helyben, mint vidékre.

Szíves pártfogást kér kiváló tisztelettel:

Szász Berta.

Névjegyek, Meghívók, Eljegyzési és Esküvői

valamint gyászjelentések, ugyisntén mindenféle könyvnyomdai és könyvkötői munkálatok izléses kivitelben, gyorsan és pontosan készülnek

Betegh Pál

villamos ízenre berendezett könyvnyomdát és könyvkötő-intézetében Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 31. sz. alatt.

Videki megrendeléseket azonnal elintézt.

Az Ipar-Takarék- és Előkezezési Egylet Részvénytársaság

segessvári pénzintézet

Engedelyez: Jelzálogkölcsonöket készpénzben

ház- és földbirtokra

15—32 évig terjedő időtartamra a legelőnyösebb feltételek mellett.

Elfogad betételek 4½ százalékos kamatozás mellett, — a kamatadót az intézet fizeti — és elvállal mindennemű bankügylet lebonyolítását.

Bővebb felvilágosítással készs szolgál maga az intézet avagy

Karres Testvérek az Első Székelykereszturi „Regina” műmalom tulaj-

donosai mint képviselők.

1—3